

Mayın 20-də “Şöhrət” ordenli şairimiz, **Çağdaş Azərbaycan poeziyasında xüsusi yeri olan Sabir Rüstəmxanlının doğum günüdür. Bu münasibətlə ünlü şairimizi təbrik edir və seçmə şeirlərini “Kaspi”nin oxucularına təqdim edirik**

■ **Sabir Rüstəmxanlı**

YOL GEDİRƏM

Vaxt oyunu? Anım - ildir, illərim sə - an,
Mənzilimə bir çatacaq uşaqla karvan.
Qəderimiz həm yaradan, həm yaradılan
Yol gedirəm üzü göyə, üzü Tanrıya!

Yaranışın “ol!” sözündən olub gəlmişəm,
Hər çərəni öz içimdə bulub gəlmişəm,
“Əylən!” deyən neçə nəfəs gülüb gəlmişəm
Yol gedirəm üzü göyə, üzü Tanrıya!

Bu yazılan, bu pozulan hərflərimiz - yol,
Yasxanadan toyxanaya keflərimiz - yol,
Bir mərtəbə, on mərtəbə evlərimiz - yol,
Yol gedirəm üzü göyə, üzü Tanrıya!

Dilbilməzlər öyrətməkdən dilim qabardı,
Budağımda qasırqadan yetişən bardı
Saçlarımda qar çiçəyi - qışım bahardı
Yol gedirəm üzü göyə, üzü Tanrıya!

Mən arıyam - ömrüm qısa, yüküm əbədi,
Yurddaşımın yaddaşında şəklim əbədi,
Tanrımıza ünvanlanan fikrim əbədi!
Yol gedirəm üzü göyə, üzü Tanrıya!

Adıma bax! Səbr eləmək Tanrı verdişi
Mən gülürəm, ağladanın ağarır dişi.
Xəyalımda ölümümdən sonrakı işim
Yol gedirəm üzü göyə, üzü Tanrıya!

Məsum təbəssümlə yanaşdın mənə.
Rəsmi salamlaşma.. adi iş idi.
Mən də qonaqlardan biriydim sanki,
Nəzakət xətrinə bir görüş idi.

Nəyi gizlədəcək ancaq pərdələr
Sinəni gizlicə dağdırır ürək.
Mənə sarılmaqdan qorxaraq sanki
Ərinin qolundan tutmuşdun bərk-bərk.

Bəlkə yanılıram soyuyub hər şey
Yanında dayanan sənə əzizdi.
Onsuz da xatirə sahil qumudu
Yuyulur, insanlar hafisəsizdi.

Görünür beledir Allahın hökmü
Ayrılıq dönməsin əbədi yasa.
Necə yaşayardı insan dünyada
Vurulan yaralar tez sağalmasa.

“Sənsiz yaşamaram!” deyərdin mənə,
Dodağın qopmurdu dodaqlarımdan.
O şirin sözlərin quş olub uçmuş
O eşq vulkanını soyutmuş zaman.
Bəlkə doğrudan da heç yaşamırsan
Alışmaz bu ocaq min yol üfləsen
Bəlkə minillərin ardından gələn
Gözel mumiyanı ortada gəzən.

**O TORPAQ BİZLƏRİ
GÖTÜRMƏYƏCƏK**

Üzümə dağların nəfəsi deyir,
Alışır, danışır, yanır, inləyir.
Torpağa qayıtmaq asan iş deyil
Bu zülmü bir qərar bitirməyək,
O torpaq bizləri götürməyəcək!

Vətən dağlarında daş olanındı,
Göyündə qanadlı quş olanındı,
Sinəsin açmağa xış olanındı
Ağac ək, toxum səp, yetirməyəcək,
O torpaq bizləri götürməyəcək!

Nə vaxt söz səpmişəm söz göyərdibdi,
Çaşıb köz səpmişəm köz göyərdibdi,
Əyri əkdiyimi düz göyərdibdi,
Get, dərdiylə ovut, başına əl çək,
O torpaq bizləri götürməyəcək!

Hər daş qulağında dilini atdın,
Hər ev divarında əlini atdın,
Özün ölməkdənsə ölünü atdın
Nə qədər istəsən ağla, haray çək,
O torpaq bizləri götürməyəcək!

Bircə yol qorxudan sıyrılmadınsa,
Hər daşa, ağaca sarılmadınsa,
Vətəni qaldırıb qırılmadınsa,
Ruhun da o yurda dönməsin gərək,
O torpaq bizləri götürməyəcək!

Bəlkə qulu olaq, nökeri olaq,
Bəlkə Tərtər olaq, Həkəri olaq,
Namusun haqq-hesab çəkəni olaq,

Yoxsa hər dönüşlə soyumaz ürək,
O torpaq bizləri götürməyəcək!

Bu Vətən dərsləri üsullanmadan,
Gözündə hər daşı qızillanmadan,
Hərə öz içində qüsullanmadan,
Üz tutub, yalvarıb tövbə etməsək,
Bu torpaq bizləri götürməyəcək!

YENƏ KƏND YOLUNDA

Bir gün piyadaydım, sonra atlıydım,
Bu gün maşındayam - nə fərqi var ki,
Kim sə tanımayan kənd uşağıydım
Şöhrət yaşındayam nə fərqi var ki,

Keçmişdim bu yolu yaz tufanı tək
Ömrün qışındayam nə fərqi var ki,
O yazdan bu qışa yollar nə qısa,
Yenə kənd yolunda yapayalnızam!

Nəçə şəhər gördüm, ölkələr gördüm,
Keçdim dənizləri, okeanları.
Bir yanda özünə cənnət yapanlar,
Bir yanda məzlumun batan qanları.

Çevirdim dünyanı o üz-bu üzə,
Doladım qoluma meridianları
Başımın üstündən ötdü yüz qəza
Yenə kənd yolunda yapayalnızam!
Daddım bu dünyanın hər nemətini,
Sarısı, qarası başıma döndü,
Verdim milyonlara ürək sözümü
Qayıdıb başımın daşına döndü.
Mən Vətən adına sevinc yazırdım
Ancaq o, gözümün yaşına döndü.
Sevgi də cəzaymış, xidmət də cəza
Yenə kənd yolunda yapayalnızam!

Elə bil dünəndi burdan getdiyim,
Çırtladı ömrümü illər tum kimi.
Nə qədər sözüm var çəkdi içinə
Çəker izimi də millət qum kimi.
Hanı o əyilməz bildiyim ellər
Yoğruldu əslində zülmün mum kimi,
Öndə qəbir qazan, sonda söz yazan
Yenə kənd yolunda yapayalnızam!

Meşə saraldıqca çöllər göyərir,
Saralan da mənəm, yaşıl da mənəm.
Qartalın dönüşü yuvasınadı
Bir bax, o qayalar qaşında mənəm.
Nə olsun bir yolun sonu yetişdi
Yenə bir cığırın başında mənəm.
Yollara can verdim yol aza-aza
Yenə kənd yolunda yapayalnızam!

TONQAL BAŞINDA

“Tonqal iyi verirsən!” - bir gözəlin sözüydü.
Tüstülü saçlarımı qarışdırıb gülürdü.
Bilmirdi tonqal iyi mənim saçımdan deyil,
Köksümdə tüstülənən üreyimdən gəlirdi!

Gözlərimin önündə tüstülənən kitablar,
Nəsiminin, Sabirin ruhunda tonqal iyi!

Haqqımı istəyəndə dilimə damğa basan
Adımı yasaq edən qorxumda tonqal iyi!

Tonqal-tonqal işıqdı adlayan əsrləri
Sibirdən üzümüzə sönmüş ocaqlar baxır.
Müşfiqin gur saçları bir tonqalın tüstüsü
Xızıda bir daxmaya dönmək üçün darıxır.

Kimdi budaqlarımı amansız silkələyən,
Qitələrə səpilir bu yetişən barımız.
Mühacir dəstələri ölkələr arasında
Astaca tüstülənən, sönən tonqallarımız!

Gözüm işıqdan doymaz, dilim sözə tamarzı,
O Hadinin ruhu da məzarını soraqlar.
Biz ocaq çatmırız ki, qalxır zirzəmilərdən
Gözümüzün yaşıyla söndürülən ocaqlar.

Saçımda, paltarımda tonqal iyi, od iyi.
Azadlıq havasında çiçəkləyir daş meydan
Varımı talan edən yalanların içindən
Unudulmuş səsimi mənə qaytarır zaman.

Yerlə göy arasında qalxanda milyon yumruq
Qayıdır bir millətin cavanlığı özünə
Silaha yadırğamış əllərin gizli gücü
Damla-damla yığışır car çəkdiyi sözüne!

Qeyrət karvanlarıdı keçən uzaq yolları,
Obalardan əlimə milyon əldi uzanan
Tonqalların başında, mütlilik şaxtasından
Soyuyan qanıma zıdı gecə-gündüz qızınan!
Milyon dildə bir hava, milyon əldə bir qılinc,
Çürümüş gövdələrə yarımca zərbəmiz bəs.
Bu meydanın işığı məmləkəti bürüsə,
Qaranlıq ayaq açıb üstümüzə yeriməz!

Tüstülü saçlarımda titrəyir zərif əllər.
Göz yaşlı qorxu dadır: ocağım qaralacaq.

Mən də adi bir kəsəm - sönsəm də millətimin
Burnunda həmişəlik tonqal iyi qalacaq!

1988

YOL BİTƏNDƏ

Tanrı bizi yollar üçün yaradıb,
Yol bitəndə - köy çəkəcək özünə.

Sevincimiz meyhanada paylanır,
Qədimizi ney çəkəcək özünə.

Məlik olsun, kral olsun, şah olsun
Könlümüzü bəy çəkəcək özünə.

Elçiləri Tanrısını unudan
Bir toplumu mey çəkəcək özünə.

Korumuzdu uçuruma can atan
Karımızı küy çəkəcək özünə!

Allah susur, ancaq Şeytan işində
Min hiyləylə hey çəkəcək özünə!

Nə yaxşı ki, torpaq bizi udanda
Ruhumuzu göy çəkəcək özünə!

Bəlkə min il yaşlı, on min il yaşlı
Sirlə bir mahnının ardınca bu gün.
Dağlara gəlmişəm yalqız, kimsəsiz
Öz doğum günümü qutlamaq üçün!

Ürək oxuyanın işləri müşkül,
Gözlərdə göz alan dərinlik qalmır.
Onsuz da seyrəlir dost məclisləri,
Sözlərdə əvvəlki şirinlik qalmır.

Tənha zirvələrlə verim baş-başa,
Məni onlar atdı burdan həyata.
Görüm ucaların halı necədi,
Dözə bilirlərmə bu gedişatə!..

Adımı köksünə həkk eləmişdim,
Bilmirəm ağrısı dərinəldirmi?
Salam çinar qardaş, nəğməm darıxır,
Sənin mahnıların yerindəldirmi?

Əgər yerindəsə bir ağız oxu
Ya da sağlıq söylə köklər eşqinə,
Sən də badəyə dön, ay əlçim bulud
Qaldırım başıma göylər eşqinə!

O gəl qədəhini qaldır, qoca dağ,
Nuş elə, lap nəfəs kəsəsi olsun.
Mən ömrüm uzununu səni öymüşəm,
Sən də bir ağız də, əvəzi olsun!

Bu meşə, bu çəmənlər, bu bulaq, bu yol,
Köhnə dostlarımdı məclisimdə cəm.
Şəhərin səhəri ayıldı məni
Şəker bulaqlardan keflənəcəyəm!

Elə sehir var ki, bu ucalıqda
Ürəyi dəyişir, vaxtı çaşıdırır.
Dağlar ad günümə hədiyyə kimi
Ruhumu yenidən cavanlaşdırır.

ÖLÜM DƏ BİR İŞDİ

Öləcəyəm
bu ələcsiz sevgidən -
Nə olsun,
Ölüm də bir işdi.

Ancaq məni ağrıdan,
Ömrünün bu çağında
Ruhumu qırmağımdı.
Bir telinə dəyməyən,
Bir sözünü duymayan
Qansızlar arasında
Səni tək qoymağımdı...

Yoxsa ölümə nə var?
Ölüm haqqa dönüşdü,
Evden evə girişdi...
Xırda kəsərdən qopub
İlahiylə görüşdü!..

16 may 2015

WWW.KASPI.AZ

TƏBRİK
15